

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans en relació amb el procediment sancionador iniciat pel Tribunal de Comptes de l'Estat espanyol contra nombrosos antics membres del Govern català

En relació amb el procediment sancionador iniciat pel Tribunal de Comptes de l'Estat espanyol contra diversos antics membres del Govern català, per les seves actuacions en política exterior, mitjançant el qual ha imposat multes de quanties exorbitants que comportaran la confiscació de béns i pensions de les persones afectades, l'Institut d'Estudis Catalans vol fer públiques les consideracions següents:

- El Tribunal Europeu dels Drets Humans i organismes de les Nacions Unides han dictaminat de manera reiterada que la imposició de penes i sancions greus és contrària al lliure exercici dels drets humans, per l'efecte dissuasiu que produeixen en les persones afectades i que es projecta cap a la població en general, amb voluntat de desanimar-la en l'exercici de les llibertats i els drets civils. Sobretot quan, com és el cas, s'aplica a figures públiques rellevants.
- Aquesta actuació del Tribunal de Comptes cal emmarcar-la dins la persecució política que, tal com va dir a l'opinió 6/2019 el Grup de Treball de Detenció Arbitrària del Consell de Drets Humans de les Nacions Unides, s'estava produint a Catalunya en forma d'una acció concertada dels òrgans de poder de l'Estat espanyol contra polítics catalans; aquesta persecució política suposa una vulneració de l'article 2 de la Declaració Universal dels Drets Humans, que protegeix el dret de les persones a no ser discriminades per raó de llengua, religió, d'opinió política o d'altra mena, o pel seu origen nacional.
- Aquest mateix Grup de Treball, en l'apartat 44 de l'opinió 58 del 2017, va establir: «El Grup de Treball recorda que la celebració i l'expressió d'opinions, incloent-hi aquelles que no estan d'acord amb la política oficial del govern, estan protegides per l'article 19 de la Declaració Universal dels Drets Humans.»
- A les persones afectades per l'expedient sancionador se'ls imputen uns fets que no han comès, i la fonamentació només es basa en opinions polítiques que van manifestar o en l'atribució de suposades intencions no provades, que no hi caben en un procediment d'auditoria, i que, d'altra banda, es poden considerar actes o manifestacions compreses dins del dret de llibertat d'opinió i d'expressió, essencials per al desenvolupament polític i acadèmic, protegits per l'article 19 del Pacte Internacional dels Drets Civils i Polítics.
- La multa que se'ls imposa no ha estat el resultat d'un procés amb totes les garanties, ni tampoc s'ha seguit el procediment habitual establert pel mateix Tribunal de Comptes. A més, per haver-se imposat en iniciar-se el procés, sense que hi hagi hagut un procediment contradictori dels acusats, té el caràcter d'una pena anticipada. Per l'extraordinària quantia de la multa, de diversos milions d'euros, té un caràcter confiscatori injustificable, sense altra finalitat que la de provocar la ruïna personal dels afectats, cosa que suposa també una vulneració clara del dret de tota persona a la dignitat personal i familiar.
- Cal dir, a més, que el Tribunal de Comptes de l'Estat espanyol és un organisme administratiu impròpiament anomenat *tribunal*, atès que no està format per magistrats, ni forma part del poder judicial; a més, pel procediment de designació dels seus membres té una forta càrrega política, cosa que posa en qüestió la necessària imparcialitat que ha de tenir, tal com s'ha vist palesament en la seva actuació.

- Considerem que és injustificable, com ho ha expressat en un vot particular un dels membres del Tribunal de Comptes, que aquest hagi assumit unes funcions exorbitants, més enllà de les facultats auditores que li són pròpies i en les quals hauria d'aplicar estrictes criteris d'imparcialitat i objectivitat, i no criteris de discriminació ideològica, tal com s'ha denunciat en el vot particular. Tot això suposa una clara vulneració del dret a la presumpció d'innocència, així com el dret a un judici just menat per un tribunal imparcial, amb la qual cosa es vulnera el que disposa l'article 6 del Conveni Europeu dels Drets Humans.
- Per tot el que s'ha dit, l'Institut d'Estudis Catalans deplora i denuncia la persecució injusta a la qual són sotmeses les persones afectades per aquest procediment sancionador, a les quals volem fer arribar la nostra solidaritat. Dues d'aquestes persones són membres de l'Institut d'Estudis Catalans, el professor Andreu Mas-Colell i el professor Albert Carreras de Odriozola. Ambdós tenen una executòria acadèmica exemplar, reconeguda internacionalment; el professor Mas-Colell, com a conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (2000-2003), i d'Economia (2010-2016) del Govern català, va donar un impuls fonamental a la recerca científica del país.

Barcelona, 23 de juny de 2021